

Utrikes födda fortsätter att bli diskriminerade

Aftonbladet den 20 mars 2022

Frågan om flyktingmottagande aktualiseras på nytt när miljontals ukrainare är på flykt undan krig. De senaste dagarna har vi kunnat ta del av uppgifter om att allt fler människor, oberoende av politisk hemvist, ställer sig positiva till att ta emot flyktingar.

Frågan om flyktingmottagning är nära förknippad med frågan om integration av utrikes födda på arbetsmarknaden. Det är i dag väl känt att det finns stora skillnader mellan inrikes födda och framförallt utrikes födda från länder utanför Europa vad gäller integration på arbetsmarknaden och segregationen på bostadsmarknaden.

Utrikes födda från länder utanför Europa har i genomsnitt lägre arbetsinkomster och sysselsättning än såväl inrikes födda som utrikes födda från länder i Europa. Vidare har boendesegregationen ökat de senaste årtiondena.

Inom forskningen råder i hög grad samstämmighet om att utrikes föddas utbildning, språkkunskaper, tillgång till olika nätverk och förekomsten av diskriminering påverkar möjligheterna på arbetsmarknaden. Vidare är situationen på arbetsmarknaden och boendesegregationen i hög grad kopplade till varandra.

Här blir det särskilt intressant att uppmärksamma att förekomsten av diskriminering är väl belagd på såväl arbets- som bostadsmarknaden, och att forskning visar att denna, trots ambitiösa åtgärder faktiskt varit i stort sett oförändrad sedan början av 2000-talet.

De fältexperiment, i vilka fiktiva personer sökte efter lediga jobb och bostäder, som genomfördes för över femton år sedan visade att personer med "typisk arabiska namn" måste söka efter fler jobb och fler bostäder för att ha samma möjligheter att bli inbjuden till anställningsintervju eller visning av lägenhet som en person med "typiskt svenskt namn" trots att deras meriter i övrigt var likvärdiga.

Slutsatsen av experimenten var att personer med bakgrund i Mellanöstern diskrimineras när de söker efter jobb och bostad i Sverige.

När liknande fältexperiment genomförts på senare år är likheterna i resultaten slående. En person med ett "typiskt arabiskt namn" måste alltså söka fler jobb än en person med ett "typiskt svenskt namn" för att ha samma sannolikhet att bli kallad till anställningsintervju.

Detsamma gäller på bostadsmarknaden. En närmare titt på resultaten i de nya studierna visar att skillnaderna jämfört med vad som framkom i de äldre studierna i själva verket är mycket små. Vi kan således konstatera att diskriminering alltså utgör ett hinder för utrikes födda på den svenska arbets- och bostadsmarknaden.

En fungerande integrationspolitik spelar en central roll för såväl nyanlända som för de som funnits i landet en tid.

Erfarenheterna visar dels att det tar lång tid för utrikes födda att etablera sig på arbetsmarknaden, men också att välutbildade utrikes födda ofta har arbeten som inte motsvarar deras kvalifikationer. En rad faktorer förklarar detta. En av dessa är förekomsten av diskriminering. Denna tycks, trots ambitiösa åtgärder, varit i stort sett oförändrad de senaste tjugo åren.

Vid sidan av att utmaningen integrera nya flyktingar kvarstår även utmaningen att förbättra integrationen av de som redan varit i Sverige en tid. En del i detta arbete är att motverka den diskriminering som alltjämt existerar på arbets- och bostadsmarknaden.

Ali Ahmed

Mats Hammarstedt